

АСПІРАНТСЬКІ СТУДІЇ

УДК 371.134

ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУВАННЯ» У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Світлана Давидова

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Анотація:

У статті обґрунтовано доцільність доповнення фахової підготовки учителів образотворчого мистецтва дисципліною «Основи творчого проєктування», що пов'язано із реалізацією Концепції Нової української школи. На основі наукового аналізу нормативної бази та потреб освітнього процесу доведено необхідність поглибленого вивчення проєктних технологій у підготовці майбутніх учителів. Вказано на можливість творчого проєктування в підготовці учителів образотворчого мистецтва та їхній професійній діяльності. Наведено розгорнутий опис структури дисципліни «Основи творчого проєктування» як необхідного елементу підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва Нової української школи.

Анотация:

Давыдова Светлана. Дисциплина «Основы творческого проектирования» в профессиональной подготовке учителей изобразительного искусства **новой украинской школы.** В статье обоснована целесообразность дополнения профессиональной подготовки учителей изобразительного искусства дисциплиной «Основы творческого проектирования», что связано с реализацией Концепции Новой украинской школы. На основе научного анализа нормативной базы и потребностей образовательного процесса доказана необходимость углубленного изучения проектных технологий в подготовке будущих учителей. Указаны возможности творческого проектирования в подготовке учителей изобразительного искусства и их профессиональной деятельности. Детально описана структура дисциплины «Основы творческого проектирования» как необходимого элемента подготовки будущих учителей изобразительного искусства Новой украинской школы.

Resume:

Davydova Svitlana. Discipline «Basics of creative design» in specialized training of teachers of fine arts of the New Ukrainian school.

The article states that in the XXI century there are significant changes that affect all spheres of society and, the system of education, in particular. The main priority of education is the formation of a highly skilled specialist. This applies especially for teachers whose professional competences, according to modern requirements, should be unified for more productive professional activity. It is emphasized that modern scholars are faced with the urgent need to improve the forms and methods of training future teachers of fine arts, forming their professional competence, which will become a part of the New Ukrainian School. Teachers of the new formation should become agents of changes. Modern teachers are coaches, facilitators, tutors and effective moderators of the individual educational path of a child.

On the basis of scientific analysis of the regulatory framework and educational needs, the necessity to add the discipline «Basics of creative design» to the specialized training of the teachers of fine arts is substantiated. This necessity is connected with implementation of the Concept of the New Ukrainian School. The logical structure of the discipline «Basics of Creative Design» is presented, which becomes a key element in the training of the teachers of fine arts of the New Ukrainian School, where design training is clue. Under such conditions, there is a need for in-depth study of design technologies in the training of the teachers of fine arts. The opportunities of creative design in professional activity of the teachers of fine arts are distinguished individually.

The author notes that the study of the discipline «Basics of creative design» will provide a high level of professional competence of teachers of fine arts. It will give an opportunity to carry out their professional activity on a qualitatively new level. Thus, the discipline «Basics of Creative Design» has a great theoretical and practical significance for the professional training of modern teachers of fine arts in higher educational institutions and it is necessary for high-quality professional activity at the New Ukrainian School.

Ключові слова:

учитель; учитель образотворчого мистецтва; компетентність; проєктне навчання; проєктування; творче проєктування.

Ключевые слова:

учитель; учитель изобразительного искусства; компетентность; проєктное обучение; творческое проектирование.

Key words:

teacher; teacher of fine arts; competence; design training; design; creative design.

Постановка проблеми. У XXI столітті відбуваються значні зміни, які впливають на всі сфери життя суспільства і, зокрема, на систему освіти. Головним пріоритетом освіти стає висококваліфікований фахівець із сформованою

компетентністю, особливо це стосується учителів. Така тенденція спостерігається останнє десятиліття, проте є суттєві відмінності: змінюються вимоги до професійної компетентності учителів, відбувається уніфікація

певних компетентностей, що складають професійну компетентність учителя і фахівців інших галузей. Перед сучасними науковцями постає потреба вдосконалення форм та методів навчання, які б задовольнили запит суспільства щодо компетентності учителів образотворчого мистецтва. Учителі нової формації повинні стати агентами змін та частиною Нової української школи. Сучасний педагог є коучем, фасилітатором, тьютором та ефективним модератором індивідуальної освітньої траєкторії дитини [6, с. 36]. Учитель образотворчого мистецтва повинен використовувати творчий підхід до навчання та професійної діяльності, стати провідною ланкою в реалізації Концепції Нової української школи, де проєктні технології становлять основу навчального процесу, сформувані в учнів компетентність обізнаності та самовираження у сфері культури. Реформування системи освіти України вимагає створення та впровадження в освітній процес закладів вищої освіти інноваційної моделі підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва засобами творчої проєктної діяльності [1, с. 166], [4].

Нові тенденції освіти вимагають переосмислення та нових методів підготовки учителів образотворчого мистецтва, де необхідним елементом стає поглиблене вивчення проєктування для успішної професійної діяльності. Розроблена дисципліна «Основи творчого проєктування» має суттєво підвищити наявний рівень підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва в закладах вищої освіти та стати новим професійним фундаментом для роботи учителя в Новій українській школі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень свідчить, що теоретичні засади проєктної діяльності розкрито в роботах таких учених, як О. Безпалько, В. Гузеєва, Дж. Дьюї, В. Кіпатрик, О. Коберник, О. Косович, Л. Лук'янова, Н. Матяш, В. Нечипоренко, І. Петрова, О. Пехота, Є. Полат, В. Радіонова, Ч. Річардс, Л. Савченко, С. Сисоєва, В. Слободченкова, О. Слободяник, М. Уйсімбаєва, М. Цигулева, І. Шевченко, І. Шендрік та ін.

Актуальні проблеми організації проєктної діяльності в професійній підготовці майбутніх учителів висвітлені в дисертаціях М. Елькіна, О. Зосименко, С. Ізбаш, М. Пелагейченка та ін.

Зміст і значення проєктної діяльності розглянуто в публікаціях О. Аліксійчук, А. Вдовиченко, А. Касперського, О. Коберника, В. Сидоренка, М. Ступницької, А. Терещука, Л. Хоменко та ін.

Окремі аспекти використання творчої проєктної діяльності висвітлено в працях

С. Астрейко, К. Відчинкіна, О. Горбенко, І. Косяк, Ю. Кузьменко, М. Курач, Т. Мікачур, О. Омельчук, І. Самаркіна, Г. Сотської, В. Тимошевського, А. Шевченко, І. Шевченко та ін.

Формулювання цілей статті. Мета статті – теоретично обґрунтувати доцільність та ефективність впровадження дисципліни «Основи творчого проєктування» в процес формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва Нової української школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна українська освіта перебуває у стані модернізації, що пов'язано з розвитком суспільства та технологічним прогресом, де соціальний запит на освіту знайшов своє відображення в Концепції Нової української школи, яка активно реалізується у вітчизняній освіті. Перший етап Нової української школи (початкова освіта), активна фаза якого триває нині, уже дав змогу констатувати певні позитивні результати для визначення траєкторії роботи базової середньої школи, створення умов підготовки наявних педагогічних кадрів, практично актуалізував необхідність розвитку творчих здібностей учнів і використання проєктних технологій у навчальному процесі. Проте є низка нерозв'язаних питань, пов'язаних з реформуванням закладів вищої освіти та доопрацювання наявних форм, методів і обсягів навчання. Розширено обов'язки сучасного вчителя, до яких, крім традиційних, додається організація освітньої діяльності з урахуванням навичок ХХІ століття відповідно до індивідуальних стилів, темпу, складності та навчальних траєкторій учнів – від комунікативних типів завдань (знайти спільну мову з друзями, учителями, однокласниками, батьками) до творчих (креативно-інноваційних) [4, с. 18]. Саме такі вимоги можуть задовольнити застосування проєктних технологій у навчанні учнів, а поглиблене вивчення творчого проєктування в підготовці учителів образотворчого мистецтва сформує їх професійну компетентність на високому рівні та допоможе набути необхідних знань і навичок для професійної діяльності.

Як зазначає С. Ізбаш, у сучасному суспільстві педагог є фігурою, яка потребує особливої уваги (процес його становлення як фахівця). Там, де його місце займають професійно не підготовлені люди, страждають насамперед діти. Це потребує від суспільства створення таких умов, щоб серед учителів були люди готові до професійної діяльності інтелектуально та морально. Тільки творчо розвинений учитель може виховати учня – гармонійно розвинену особистість, тому

особливу увагу слід приділяти активізації професійного та індивідуального самовизначення педагога, його саморозвитку, а також розвитку його професійного і творчого потенціалу [3, с. 58].

У педагогічній практиці відомі різні типи навчальних проєктів (творчі, ігрові, інформаційні, практико-орієнтовані, дослідницькі), але творчі проєкти відрізняються від інших типів тим, що вони мають варіативну структуру спільної діяльності групи учасників, для яких регламентовано кінцевий результат і форма його презентації – колаж, картина, панно тощо. Це дає змогу викладачеві розкривати унікальний творчий потенціал кожної залученої до проєкту дитини й спрямовувати її на набуття нових знань, умінь і навичок через власне мислення.

Для нашого дослідження доцільно проаналізувати поняття «творча проєктна діяльність», яке набуває самостійного значення лише останні десятиліття і має вузькоспеціалізоване використання – підготовку фахівців творчих спеціальностей: дизайнерів, учителів образотворчого мистецтва та технології. Творча проєктна діяльність відрізняється від класичного розуміння педагогічної проєктної діяльності тим, що результати такої діяльності мають творчі вияви в матеріальній та інтелектуальній формі, а обов'язковою умовою всіх проєктів є творча діяльність.

На підставі наукових здобутків (С. Астрейко, К. Відчинкіна, О. Горбенко, І. Косяк, Ю. Кузьменко, М. Курач, Т. Мікачур, О. Омельчук, Г. Сотська, В. Тимошевський, А. Шевченко, І. Шевченко) ми визначили, що творча проєктна діяльність передбачає певні етапи (умовні): пошуковий (визначення теми, мети проєкту), аналітичний (збір, аналіз і вивчення інформації, багатоваріативний пошук можливих стратегій для досягнення мети проєкту з мінімально можливим залученням матеріальних і людських ресурсів, розробка поетапного плану реалізації проєкту, аналіз наявних ресурсів), практичний (виконання певних операцій, що були заплановані, поточний контроль якості, внесення коректив у роботу), презентація (підготовка презентаційних матеріалів, презентація проєкту, вивчення можливостей використання результатів проєкту в навчанні або для підвищення ефективності навчання), контрольний (аналіз результатів виконання проєкту, оцінка якості виконання проєкту). У загальних рисах етапи творчої проєктної діяльності відповідають такій класифікації: перший – актуалізація знань, вияв зацікавлення темою, визначення мети вивчення конкретного матеріалу; другий – осмислення

нової інформації, будова логічної структури з вибраних матеріалів; третій – роздуми або рефлексія, формування власної думки щодо навчального матеріалу; четвертий – узагальнення й оцінка власної діяльності [2, с. 75].

Попри великі обсяги необхідних змін як у підготовці педагогічних кадрів, так і в їхній професійній діяльності, для педагогічної освіти вже розроблені заходи, що передбачають роботу за напрямками:

I. Розроблення сучасної моделі педагогічної професії в контексті потреб суспільства, перспектив розвитку національної економіки та глобальних технологічних змін.

II. Трансформація вищої та фахової передвищої освіти за педагогічними спеціальностями.

III. Визначення перспективних шляхів безперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Реалізація Концепції розвитку педагогічної освіти загалом дасть змогу покращити якість підготовки педагогічних працівників, оновити їх склад у закладах освіти та підвищити якість освітніх послуг [6, с. 171].

Учителі образотворчого мистецтва Нової української школи, діяльність яких пов'язана з розвитком творчих здібностей учнів, на своїх заняттях мають великий потенціал для навчання учнів за новими стандартами з використанням проєктних технологій у формуванні в учнів компетентності обізнаності та самовираження у сфері культури, набутті знань і навичок практичним (природним) шляхом.

У підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва доцільним є поглиблене вивчення творчого проєктування, що забезпечить ефективну та повну професійну реалізацію в майбутньому.

I. Косяк зазначає, що одним з універсальних засобів творчого розвитку людини є проєктна діяльність. Творча проєктна діяльність у процесі навчання формує у студентів низку якостей, які, зрештою, позитивно позначаються на характері майбутнього педагога [5, с. 96].

Отже, відповідно до нових умов навчання, де будуть широко застосовуватися методи викладання, засновані на співпраці (ігри, проєкти соціальні, дослідницькі, експерименти, групові завдання тощо), учні залучатимуться до спільної діяльності, що сприятиме їхній соціалізації та успішному набуттю суспільного досвіду. Саме тому актуальним для майбутніх учителів образотворчого мистецтва стає поглиблене вивчення предмета й вільне оперування навичками створення проєктів з навчальною метою, що має суттєво підвищити їхню

професійну компетентність для роботи в Новій українській школі.

Вищезазначені наукові дослідження, питання підготовки сучасного вчителя образотворчого мистецтва та вимоги освітнього процесу в Новій українській школі дали змогу нам розробити дисципліну «Основи творчого проєктування» для студентів (майбутніх учителів образотворчого мистецтва) закладів вищої освіти, що сформує необхідні знання та навички з проєктування для успішної професійної реалізації та створить умови для навчання впродовж життя.

Концептуальним підґрунтям дисципліни «Основи творчого проєктування» є дослідження з професійного становлення (Е. Зеєр, Є. Павлютенков, Г. Чермякіна), концепції розвивального навчання зі спрямованістю на розвиток творчих якостей особистості (І. Волков, Г. Альтшуллер, І. Іванов, А. Осборн).

Дисципліна «Основи творчого проєктування» спирається на загальнодидактичні принципи (гуманізації, науковості змісту і методів навчання, практичної спрямованості навчання, наочності, індивідуалізації), які доповнено згідно зі специфікою мистецької освіти творчо-педагогічними принципами, позитивною емоційною насиченістю навчального процесу, мотивацією до творчого самовизначення та креативної унікальності, творчою комбінаторністю.

Мета дисципліни «Основи творчого проєктування» полягає в набутті студентами – майбутніми вчителями образотворчого мистецтва знань, умінь і навичок із творчого проєктування, застосування проєктних технологій у професійній діяльності. Вивчення дисципліни й виконання проєктів розраховано на інтеграцію знань, умінь і навичок з попередніх курсів навчання (теоретичних і практичних), здобуття нових знань для формування професійної компетентності студентів – майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Завдання дисципліни:

– засвоїти теоретичні знання з виникнення, розвитку та сучасного застосування методу проєктів у педагогічній діяльності;

– сформувати розуміння ролі та місця творчого проєктування в професійному становленні та майбутній діяльності вчителів образотворчого мистецтва;

– ознайомити студентів зі структурою творчого проєктування і створення проєктів;

– набути знання і навички зі створення та адаптації проєктних технологій до професійної діяльності вчителів образотворчого мистецтва;

– удосконалити творчо-педагогічні компетентності;

– набути професійну компетентність.

Процес засвоєння навчального матеріалу дисципліни здійснюється на засадах особистісно-орієнтованого, компетентнісного, системного, діяльнісного, інтегративного, диференційованого підходів, з дотриманням загальнонаукових, дидактичних і художньо-педагогічних принципів.

У результаті вивчення дисципліни студент здобуває знання, набуває уміння та навички з творчого проєктування і сформовані загальнопедагогічні компетентності, що входять до складу професійної компетентності вчителя образотворчого мистецтва: методична компетентність, комунікативна компетентність, соціальна компетентність, психолого-педагогічна компетентність, прогностична компетентність, рефлексивна компетентність, цифрова компетентність, управлінська компетентність, проєктна компетентність.

Опанувавши дисципліну, студент набуде таких фахових спеціально мистецьких компетентностей: загальнокультурної, поліхудожньої, когнітивно-технологічної, образотворчої, художньо-естетичної, творчо-креативної, колористичної.

У процесі вивчення дисципліни «Основи творчого проєктування» студенти матимуть змогу здобути ґрунтовні теоретико-практичні знання з таких питань, як:

– історія виникнення методу проєктів (зародження та становлення методу проєктів, етапи становлення, провідні ідеї методу, дидактична цінність проєкту, основні вимоги до використання методу проєктів);

– метод проєктів, основні поняття (поняття «проєкт», «метод проєктів», «проєктування»);

– типологія проєктів (класифікація проєктів – типологічні ознаки, види проєктів (дослідницькі, творчі, рольові та ігрові, оглядово-інформаційні, практико-прикладні), класифікація за предметно-змістовою ознакою: монопроєкти та міжпредметні проєкти; класифікація проєктів за характером координації (проєкти з відкритою, явною координацією, проєкти з прихованою, невираженою координацією), класифікація за характером контактів між учасниками (у межах класу, школи, регіону, міжрегіональні, міжнародні); класифікація за кількістю учасників (індивідуальні, групові); класифікація за тривалістю виконання (мініпроєкти, короткочасні, довготривалі);

– методи навчання проєктування (перша група – методи, що дають нові парадоксальні рішення: «інверсія», «мозковий штурм», «карикатура»; друга група (переосмислення постановки завдань): «завдання-аналог», що натякає, «зміна формулювання завдань», «перелік недоліків», «вільний вияв функції»;

третя група (творчі методи проектування): «аналогії», «асоціації», «неології», «евристичне комбінування», «антропотехніка»);

– творче проектування (історія виникнення терміна «творче проектування», сфера застосування творчого проектування, його специфіка та особливості, основна класифікація, можливості застосування в сучасній педагогічній практиці);

– структурні складники творчих проєктів (тема (назва) проєкту, актуальність проблеми, об'єкт дослідження, предмет дослідження, мета проєкту, завдання, гіпотеза, опис проєкту, учасники проєкту, цільова група, етапи та календарний план реалізації, бюджет проєкту, прогнозовані результати, ризики і заходи щодо їх зменшення, перспективи розвитку проєкту, автори проєкту);

– проєктна документація (паспорт проєкту, візитівка, проєктна папка);

– підготовка презентації з використанням цифрових технологій (підготовка мультимедійної презентації в PowerPoint, структура презентації);

– захист та оцінка проєкту (основні принципи виступу, структура тексту для виступу, процедура презентації та захист проєкту, оцінка проєкту);

– практикум (завдання розраховані на практичне застосування теоретичних знань, здобутих під час вивчення дисципліни «Основи творчого проектування»; пропонуються два блоки проєктів, розроблені логічно та системно для усвідомлення студентом (майбутнім учителем образотворчого мистецтва) значущості обраної професії; серія проєктів створена так, щоб виявити знання, яких бракує кожному студентові особисто, і заповнити прогалини в знаннях, вміннях і навичках; мета кожного проєкту – навчити студентів виходити з нестандартних ситуацій, застосовуючи творчий підхід, що дасть змогу сформуванню професійну компетентність майбутнього вчителя образотворчого мистецтва з використанням накопичених творчо-педагогічних знань, здобутих упродовж усього терміну навчання.

Отже, дисципліна «Основи творчого проектування» є актуальним та ефективним засобом підготовки вчителів образотворчого мистецтва та набуття ними професійної компетентності. Вона дає змогу успішно реалізуватися в професійній сфері, навчає розв'язувати життєві ситуації на багатоваріативному рівні й розвиває мотивацію до безперервного професійного самовдосконалення, що є особливо важливим для сучасного вчителя.

Учитель образотворчого мистецтва, який вільно володіє навичками творчого

проектування, разом з іншими вчителями-предметниками зможе забезпечити:

– уміння застосовувати учнем знання та навички для розв'язання конкретних проблем у реальному світі;

– високий свідомий рівень відповідальності учня за виконаний обсяг роботи;

– професійний супровід (тренери, фасилітатори) у дослідженнях, системну рефлексію;

– якісні навички навчальної співпраці в парах і групах [7].

Переваги проєктного навчання для вчителів:

– дає вчителям змогу вибудувати позитивну історію стосунків з учнями в нових умовах;

– підібрати учням ролі, які підкреслюють їхню індивідуальність і природні таланти [7].

Висновки. Отже, безперервний суспільний і технологічний розвиток пропонує дедалі більше можливостей для застосування нових методів і підходів у навчанні майбутніх учителів у закладах вищої освіти, аби вони могли у своїй подальшій професійній діяльності підготувати школярів до реального життя, навчити їх не тільки засвоювати готові знання, а й самостійно їх здобувати, сміливо розв'язувати будь-які життєві питання. Такі умови змушують постійно оновлювати систему освіти у вишах, що готують учителів образотворчого мистецтва, тому проєктні технології стають для них нагальною потребою. Проєктне навчання – метод, ефективність якого підтверджена світовою практикою і який у ХХІ столітті є незамінним для вчителя. Дисципліна «Основи творчого проектування» створена відповідно до освітніх запитів сучасного суспільства, її зміст та набуті студентами навички творчого проектування забезпечать надалі високий рівень професійної компетентності вчителів образотворчого мистецтва, які матимуть змогу виконувати професійну діяльність на якісно новому рівні. Дисципліна «Основи творчого проектування» має велике теоретико-практичне значення для фахової підготовки сучасних учителів образотворчого мистецтва в закладах вищої освіти та є необхідною для їх якісної професійної діяльності в Новій українській школі.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо в практичній реалізації дисципліни «Основи творчого проектування» для підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, формування в них професійної компетентності, що дасть змогу адаптувати названу дисципліну до процесу підготовки вчителів інших спеціальностей.

Список використаних джерел

1. Давидова С. Проектна діяльність як засіб формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва. *Молодь і ринок*. 2018. № 5 (160). С. 166–172.
2. Давидова С. Творча проектна діяльність у професійній підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: зб. наук. праць / редкол.: Огнев'юк В. О., Хоружа Л. Л., Безпалько О. В., Беленька Г. В. та ін.* Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. № 30. С. 74–79.
3. Ізбаш С. С., Бутурліна Ю. О. Управлінська підтримка зростання професійної майстерності педагога. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 3. С. 56–59.
4. Концепція Нової української школи. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf> (дата звернення: 08. 04. 2019).
5. Косяк І. В. Елементи технічної творчості як основа проектної діяльності майбутніх педагогів професійного навчання з технологій легкої промисловості. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2016. № 9, т. 3. С. 96–98.
6. Освіта в Україні: базові індикатори. Інформаційно-статистичний бюлетень результатів діяльності галузі освіти у 2017/2018 н. р. Київ: ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2018. 209 с.
7. Проектне навчання: коротко про головне. Нова українська школа. URL: <http://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-korotko-pro-golovne> (дата звернення: 08. 04. 2019).

Рецензент: д-р пед. наук, професор Лук'янова Л.Б.

Відомості про автора:
Давидова Світлана Вікторівна
 davydovasv007@gmail.com
 Мелітопольський державний педагогічний
 університет імені Богдана Хмельницького
 вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь,
 Запорізька обл., 72312, Україна

doi:

*Матеріал надійшов до редакції 12. 04. 2019 р.
 Прийнято до друку 14. 05. 2019 р.*

References

1. Davydova, S. (2018). Project activity as a means of forming the professional competence of future teachers of fine arts. *Molod i rynok – Youth and the market*, 5(60), 166 – 172. [in Ukrainian]
2. Davydova, S. (2018). Creative project activity in the professional training of future teachers of fine arts. *Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology – Pedagogichna osvita: teoriia i praktyka. Psykholohiia*, 30, 74 – 79. [in Ukrainian]
3. Izbash, S. & Buturlina, O. (2009). Management support for the growth of professional teacher's skills. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolhichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu – Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports*, 3, 56 – 59. [in Ukrainian]
4. Concept of «New Ukrainian School» (n.d.). *nus.org.ua*. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>. [in Ukrainian]
5. Kosiak, I. V. (2016). Elements of technical creativity as the basis for the project activity of future teachers of professional training in light industry technologies. *Naukovi zapysky. Seriya: Problemy metodyky fizyko-matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity – Proceedings. Series: Problems of Methodology of Physical-Mathematical and Technological Education*, 9, 96-99. [in Ukrainian]
6. Osvida v Ukraini: bazovi indykatory. Informatsiino-statystychnyi biuletyn rezultativ diialnosti haluzi osvity u 2017/2018 n. r. Kyiv. [in Ukrainian]
7. Project training: briefly about the main thing. New Ukrainian School. (n.d.). *nus.org.ua* URL: <http://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-korotko-pro-golovne/> [in Ukrainian]

Information about the author:
Davydova Svitlana Viktorivna
 davydovasv007@gmail.com
 Bohdan Khmelnytsky Melitopol
 State Pedagogical University
 20 Hetmans'ka St., Melitopol,
 Zaporizhia region, 72312, Ukraine

doi:

*Received at the editorial office 12. 04. 2019.
 Accepted for publishing 14. 05. 2019.*